ב"ה, שנה כ"ו, גליון אלף תל"ח עש"ק ט"ו מנחם-אב תשפ"ב

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפען

Jacob Jacobsstraat 22 - tel. 03-233.55.67

ואתחנן-נחמו

הדלקת הנרות: 20.51

פלג המנחה: 19.38 פלג ב': 20.35

מוצאי ש"ק: 22.05 ר"ת: 22.20

12 AUGUSTUS 2022 Nr 1498 דף היומי כתובות ל"ז

נא לשמור על קדושת הגליון

מפנינים יקרים

ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר (ג,כג)

ויש להבין מהי "בעת ההוא"?

וי"ל דהנה היתה תפלתו זו אחר מלחמת סיחון ועוג, ואיתא במגלה עמוקות (ואתחנן אופן קז) שמלחמת סיחון ועוג היתה בסוף אלול, ונמצא לפי"ז שהתפילה שהתפלל משה היתה בתשרי. וידוע שחודש תשרי מסוגל לקבלת תפלות, וזהו שהדגישה תורה שתפלת משה היתה "בעת ההוא" שמסוגלת לקיבול תפלות. **(תפארת יהונתן)**

ובקשתם משם את ה' א-להיך ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך (ד,כט)

פסוק זה פותח בלשון רבים "ובקשתם", ומסיים בלשון יחיד "ומצאת כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך", ודבר זה טעון הסבר.

והנה בראש השנה (יח,א) הקשתה הגמרא סתירת הפסוקים, שפסוק אחד אומר: "בכל קראנו אליו", ופסוק אחר אומר: "דרשו ה' בהמצאו", ומשמעו שרק בעתים ידועות קרוב הקדוש ברוך הוא לתפלתנו. ותירצה הגמרא, התם הפסוק "דרשו ה' בהמצאו" ביחיד, שלתפלת היחיד אין הקדוש ברוך הוא נמצא תמיד רק בעתים ידועות, והכא הפסוק "בכל קראנו אליו" בצבור, שלתפלת הצבור קרוב הקדוש ברוך הוא תמיד.

ויש להסתפק בתפלת הצבור שהיא קרובה להתקבל, אם הוא דוקא באותו דבר מסויים שהצבור כולו מתפלל אודותיו, או אפילו בקשותיהם של כל יחיד ויחיד שהם מתפללים על צרכיהם, כאשר הם מתפללים עם הצבור, תתקבלנה בקשותיהם בתוך תפלת הצבור. מלשון הגמרא שאמרה הכא בצבור ולא אמרה לצבור, משמע שמעלתה של תפלת הצבור אינה דוקא משום שהצבור כולו מתפלל לדבר אחד שהקדוש ברוך הוא נענה לתפלת רבים, אלא מפני שהתפלה כשהיא בעשרה אנשים שהצטרפו לצבור אחד להתפלל יחד על צרכיהם, אזי תפלת כל יחיד ויחיד המתפלל על צרכיו, יש לה את המעלה של תפלת הצבור, שתהיינה בקשותיו קרובות להתקבל.

בזאת יש לפרש את הפסוק: "ובקשתם משם את ה' אלקיך", כאשר התפלה והבקשה הם ברבים, אזי "ומצאת" תתקבלנה גם תפלותיו של היחיד בתוך תפלת הרבים. **(אמרי שפר)**

בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' א-להיך (ד,ל)

אפשר לבאר עפ"י דאיתא בספר (כמדומה ב'תפלה למשה') שהרב הקדוש רבי ר' מענדלי (מרימנוב) הראה לאנשיו בעד החלון, שהלך עני אחד בלא מלבושים ובלא מנעלים בחורף בקור גדול עד מאוד, ואמר: ראו שאיש הנזכר לעיל איננו מרגיש מי עשה לו ככה, ועל מה עושים לו ככה, על כן אחר כל הצער הזה אין לו כפרה על עונותיו עי"ש, כי העיקר אם בא ח"ו על האדם איזה צער, ויודע שהכל מן השמים, הוא על כן זוכה לכפרת עונות והמתקת הדינים.

וזה בצר לך איזה צער, ומצאוך, שתבין ותאמר שהכל נהיה בדברו, על ידי זה זוכה כנזכר לעיל, על כן כ"ל הדברי"ם האל"ה גמיטריא שנ"ב, והוא ר"ת ש'הכל נ'היה ב'דברו, על כן על ידי זה תזכה באחרית הימים כשתבינו ותאמר זאת, יהיה ושבת עד ד', וממילא יהיה נמתק הכל.

(אמרי יהודה, ברעזאן)

וידעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא הא-להים (ד,לט)

איתא במדרש, שאל ההוא מינא יש לכם אלהות הרבה שכן כתיב 'א-ל' 'א-לקים' 'ה', אמר ליה הכתיב "ערב ובוקר וצהרים" והכל הוא יום, כך הקב"ה כמה שמות יש לו והכל אחד.

ויש לפרש זאת בפסוק "וידעת היום", ר"ל דע לך ע"י היום שכשם שיש ערב בוקר וצהרים והכל נכלל במלת 'יום' הרי שיש כמה שמות לאותו הדבר, עי"ז "והשבות אל לבבך" ר"ל תשיב על לבך שאף אצל הקב"ה ח"ו לומר שיש כמה רשויות מפני שיש כמה שמות, דאדרבא הכל שמות של הקב"ה "כי ה' הוא האלוקים" היינו ששם 'ה' הוא כשם 'אלוקים' ר"ל שהכל שמות של הקב"ה, וכשם שמצינו לגבי היום שיש לו כמה שמות.

(שתי ידות)

שעות הפתיחה של

לשכת הוראה

שע"י הבד"ץ דקהלתנו

בבנין הקהלה יאקאב יאקאבס סטר. 22

מספר טלפון: 03.208.4115

לפרשת עקב

בבוקר ובין 14.00-15.00 הלשכה תהיה סגורה, וניתן לפנות בטלפון:

הגר"ע האניג שליט"א 0495.47.17.35 - **הגרי"ז פאללאק** שליט"א 0489.877.557

הגרי"י ברייער שליט"א 0483.59.10.50 - **הגר"נ געלדציילער** שליט"א 0488.41.70.97

כל יום משעה לפני השקיעה עד השקיעה (בשבוע הבא משעה 20.00)

בימים א-ה: **הגר"ע האניג** שליט"א

בעניני כשרות - בטלפון 03.232.00.21:

בבוקר משעה 10.00 עד 11.00 - ע"י הג"ר **אשר ח. שטרנבוך** שליט"א

שירות מיוחד לערבי שבתות וימים טובים בטלפון:

03.208.4115 ואחרי ללחוץ → **2**

המתקשר מועבר לקבוצה של דיינים שליט"א, אם אחד אינו ענונה זה עובר לשני, ומשני לשלישי וכו' עד שיתקבל מענה בע"ה.

קריאת שמע ליל ש"ק ואתחנן משעה 21.56

סוף זמן ק"ש ש"ק ואתחנן בבוקר

מג"א: 9.30/9.03 - גר"א: 10.06

משרד הקהלה יהיה סגור עד יום ג' פרשת ראה

לצורך דחוף אפשר להתקשר לטל. 0486.40.19.22

שמור את יום השבת לקדשו כאשר צוך ה' א-להיך (ה,יב)

כאשר צוך - קודם מתן תורה במרה (רש"י). מדוע בדברות הראשונות נאמר "זכור", ובמרה נאמר "שמור"?

זכור - אומרים חז"ל (פסחים קו,א): זכרהו על היין. עושים קידוש בכניסת השבת, על מנת לציין שהשביתה ממלאכה בשבת, אינה בגלל בטלה, אלא לשם ה'. וזאת נצטוינו במעמד הר סיני - לדורות. אך במדבר היה סימן אחר, שציין את קדושת השבת. הסימן היה בכך שהמן לא ירד בשבת, כמו בכל השבוע, ובני ישראל לא יצאו ללקוט בשבת. לכן במדבר לא היה צורך לומר לבני ישראל "זכור" - שהרי זכרו דרך אי ירידת המן, מסיבה זו נאמר במרה "שמור". אבל בהר סיני בעשרת הדברות שנאמר לדורות, ואז כבר אין את הסימן של המן, לכן נאמר "זכור" על ידי קידוש. **(תורת משה)**

(המשך בעמוד ד)

ואהבת את ה' א-להיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך (ו,ה)

ובכל מאדך - בכל ממונך, יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו לכך נאמר ובכל מאדך (רש"י).

מסופר על רבי אייזיל חריף זצ"ל שאדם אחד שעלה לארץ ישראל חזר בחזרה לחוץ לארץ, לאחר שהפסיד שם את כל מעותיו רח"ל, אמר לו רבי אייזיל עתה ניחא לי מאמרם ז"ל "יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו, לכך נאמר בכל מאודך". ולכאורה היכן מצינו איש כזה? אולם עכשיו אני רואה שחכמים התכוונו עליך, נסעת לארץ ישראל לקבור גופך בארץ ישראל, ולבסוף קברת מעותיך שם, והגוף הבאת בחזרה לחוץ לארץ לקבור אותו כאן, אם כן מעותיך חביבים עליך מגופך. **(גן יוסף)**

מתוך לוח הקהלה

שבת פ' ואתחנן, ט"ז מנחם־אב, **שבת נחמו.**

הדלקת הנרות: 20.51 (פלג המנחה: 19.38 - פלג ב: 20.35)

מפטירין "נחמו נחמו עמי" (ישעיה מ) עד "איש לא נעדר". אבות פרק ג'.

מוצאי שבת: 22.05 (לשיטת ר"ת: 22.20)

שבת פ' עקב, כ"ג מנחם־אב.

הדלקת הנרות: 20.38 (פלג המנחה: 19.27 - פלג ב: 20.24)

וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך (ו,ח)

עובדות וסיפורים בענין מצות תפילין

מצוה כראוי

הספר הק' "אור המאיר" ידוע בתורותיו התקיפות והחריפות בעניני עבודת השם ית'.

סיפר הרה"ח ר' יוסף גליקמאן, שזוכר כשהרה"ק ר' אלעזר מאושפיצין זצ"ל התאכסן בבית אביו זצ"ל בריש מלחמת העולם השניה, ובאו הרבה אנשים לקבל שלום מהרה"ק, ובין האנשים נגש איש אחד ושאל בדרך לימוד זכות, מה רוצה כביכול הקב"ה מאתנו, הלא אנחנו מניחים תפילין, אוכלים כשר ושומרים שבת, ולמה באים כל הצרות? נענה הרה"ק: איך קוק אריין אין אור המאיר, זעה איך אז איך האב נאך קיין איינמאל נישט געלייגט תפילין ווי עס ברויך צו זיין, זאגט ער אז מען לייגט תפילין!

(שיח זקנים ח"א)

דברים נוקבים

הגה"צ רבי יחזקאל לוינשטיין זצ"ל שלמד בישיבת ראדין כאשר רבי ירוחם לייבוביץ זצ"ל נתמנה למנהלה הרוחני, סיפר אחרי שנים רבות: "במאמרו הראשון דבר רבי ירוחם בענין אמונה. בתום השיחה הרגשתי, כי התפילין שלי אינם תפילין, הציצית שלי אינן ציצית, והאמונה שלי אינה אמונה", באופן כה נשגב פעלו דבריו על לב התלמידים. **(האדם ביקר)**

פחד ובושה

הרה"ק רבי שלמה לייב מלענטשא זי"ע אמר פעם אחת: "בעת הנחת תפילין, יש לי יציאת הנפש מפחד והבושה, שעל ראש כזה, אניח התפילין הקדושים".

(עשר עטרות)

סגולת המצוה

פעם בא לפני הרה"ק המגיד מטשערנאביל זצוק"ל איש אחד מאנשי שלומו, וקָבל לפניו על בנו שיצא לתרבות רעה רח"ל, ובכה מאוד על זה ובקש מהרה"ק שיבקש רחמים שישוב בנו מדרכו הרעה. השיב לו הרה"ק, הלא אמרו חז"ל (ברכות לג,ב) הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, וניתנה הבחירה לאדם כידוע, רק איעצך ויהי אלקים עמך בעזרך, הלא איש עשיר אתה, לכן זאת עשה, צו לביתך ותכתוב בהצוואה שלך שבנך זה יירש כל הנכסים שלך, רק באופן שיקבל עליו להניח תפילין בכל יום, ובאם לאו תעביר נחלתך לאחר, ותקנה תפילין מסופר מומחה ירא שמים, ותמסור לו התפילין עם העתק מהצוואה, ותכתוב בפירוש כי אינך דורש ממנו שום הטבת דרכו, רק המצוה הזאת של הנחת תפילין בכל יום. וכן עשה והועילה העצה, עד שבמשך הזמן נהפך לבו לטובה בכל דרכיו.

וכשבא אח"כ להרה"ק וסיפר לו בלב שמח שעצתו עשתה פרי טוב, ושאל האיש למה דוקא בזאת המצוה של תפילין, הסביר לו הרה"ק שמצות תפילין יש לה סגולה מיוחדת להתיש כח התאוה הרעה, כי לכל מצוה ומצוה יש סגולה מיוחדת, אבל לא הודיעו הסגולות של המצוות למען שלא יבחר כל אחד רק המצוה שרוצה בסגולתה ולא יעשה שאר המצוות. ובשביל זה אנו אומרים קודם הנחת תפילין הנני מכוין בהנחת תפילין וכו' ולשעבד בזה תאוות ומחשבות לבנו לעבודתו ית"ש. **(משלי הצדיקים)**

שעבוד לעבודתו

סיפר הרה"ק משינאווא זי"ע, איך שהיה פ"א אצל הרבי ר' צבי הירש מרימאנאוו זצ"ל, ובא לשם אחד עם בנו שנעשה זה עתה בר מצוה להניח לו תפילין בפעם הראשונה. ואמר הרבי ר' הירש עם הנער ה"לשם יחוד" שנהוג לאמרו קודם הנחת תפילין ובהגיעו לתיבות "לשעבד בזה תאוות ומחשבות לבנו לעבודתו ית"ש" שאל להנער יודע אתה פירוש הדברים וכוונתן, הנה אגיד לך, גמרא למדת?... הן השיב הנער, נו א"כ ידוע לך ההלכה דכשהלוה משעבד נכסיו למלוה עבור חובו, אז אין יכולת ביד שום אחד לקחת ממנו הנכסים, כיון שכבר שעבדו לבע"ח, ואם כן יהיה זה הענין, שאנו משעבדים עצמנו בכל וכל לעבודתו ית"ש, ממילא אין עוד בכח ביד הס"מ ר"ל לחטוף מה מאתנו, כי אנו כבר משועבדים לעבודתו ית"ש.

(דברי יחזקאל החדש)

כחה של מצוה

פעם אחת שלח בעה"ב אחד אל הרה"ק המאור עינים מטשערנאביל זצוק"ל, יין טוב ע"י המשרת שלו, שאל הרה"ק את המשרת, אם הניח תפילין היום, השיבו לא. שאל אותו מדוע לא הנחת תפילין, השיבו שמנהגו לקום בבקר השכם ולהתפלל תיכף, והיום אחרתי לקום, והייתי צריך לעשות תיכף הדברים הצריכים בבית, ולא הייתי יכול להתפלל תיכף, ואח"כ חלש לבי והלכתי לאכול, ואחר האכילה לא רציתי להתפלל שוב, ושוב לא הנחתי תפילין ג"כ. אמר לו הרה"ק שהוא שטות, דודאי לכתחלה אסור לאכול קודם התפלה, אבל כשכבר אכלת, היה לך להתפלל ולהניח תפילין אחר כך.

אחר כך אמר, מזה אנו יכולין לראות כמה גדולה כחה של מצוה, אפי' מהפחות שבפחותים, דנחזי אנן, דהמשרת הזה שקל בעיניו שלא להניח תפילין כלל, מסתמא בודאי ג"כ אינם מניח אותם בכונה הראויה ובגוף נקי, וגם התפילין והבתים והרצועות בודאי אינם כשרים כל כך אצלו, אפילו הכי הכרתי בפניו שחסרה לו המצוה של תפילין. **(אור הגנוז)**

סגולה לבן

פעם נכנס אחד להרה"ק ר' יצחק מסקווירא זצוק"ל בבקשה שיברכו בזרע של קיימא, שלחו הרה"ק שיבקש מבנו הרה"ק ר' אברהם יהושע העשיל שהוא לומד תורה לשמה. בעת ההוא זקוק היה הרה"ק ר' אברהם יהושע העשיל לסכום כסף גדול לרכוש - עבור אחד מבניו שעמד ליכנס לעול המצוות - זוג תפילין שנכתבו ע"י סופרו של הבעש"ט הק'. כשנכנס יהודי הנ"ל להרה"ק ר' אברהם יהושע העשיל בבקשתו שיברכו בזש"ק, אמר לו הרה"ק שיתן לו הסכום הדרוש עבור התפילין ויִנָּשע, היהודי הסכים והרה"ק הבטיח לו זש"ק. כששמע אביו הק' מזה שאלו על זאת, השיב: הרי כתיב "והיה לטוטפות בין", אם נותנים מעות עבור תפילין זוכים לבן. וכן היה שנושע בזש"ק. **(ילקוט מאורי אור)**

תפילין שבראש

מסופר שפעם בעת שהגר"א מווילנא זצ"ל ישב בביתו עטור בטלית ותפילין ומסר שיעור לתלמידיו, פרצו שודדים לתוך ביתו והתלמידים ברחו לנפשם מרוב פחד, אולם הגר"א לא זז ממקומו. וכאשר ראו אותו השודדים נמלטו מהמקום.

כששבו התלמידים, שאלו לרבם איך לא התירא מהם, ענה להם במאמר חז"ל (מנחות לה,ב) עה"פ (דברים כח,י) "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך", תניא ר' אליעזר הגדול אומר אלו תפילין שבראש, על כן מילתא דפשיטא שפחדו להזיקו. שאלוהו והלא כולנו היינו עטורים בתפילין, אמר להם: בגמרא איתא שהיראה בא מתפילין 'שבראש' ולא 'על הראש', דהיינו כשמחשבתו קדושה מקדושת המצוה - שהמצוה מקדשת את מחשבתו רק אז מתיראים ממנו כי זהו עיקר מצות תפילין שיקדש בו את ראשו ומחשבתו. **(שיחות ישרים)**

קדושת התפילין

סיפר הרה"ק רבי יחזקאל משינאווא זצל"ה: הה"ק והטהור נורא ונשגב רבי חיים בן עטר זצללה"ה בעל אור החיים הקדוש, היו לו שתי יבמות, ולפני פטירתו בכו היבמות לפניו שיגיד להן עצה ממה שיתפרנסו אחרי פטירתו ואמר להן: הנה אני נותן לכן את התפילין שלי, ואחר פטירתי תפרסמו בכל המקומות שמי שרוצה להתפלל בתפילין שלי יבוא ויתפלל ועבור זה ישלם כל המתפלל סכום מסויים, ומזה תתפרנסו, אבל דבר אחד אני מזהיר אתכן מאוד מאוד שתשגחנה שכל מי שישים התפילין בראשו ח"ו מלדבר דבור של חול כשהתפילין בראשו כי קדוש הם ובדבור הקל יחללו ח"ו את קדושתן והאותיות שבפרשיות תהינה

(המשך בעמוד ג)

בינו שנות דור ודור

ט"ז אב

תרמ"ה: השר משה [ב"ר יוסף אליהו] מונטיפיורי

י"ז אב

תפ"ד: רבי שמשון [ב"ר יוסף] ווערטהיימער - הפרנס מווינא

תקפ"ד: רבי אברהם מרדכי [ב"ר בנימין זאב יעקב] מפינטשוב

תרכ"ב: רבי שלמה חיים [ב"ר אהרן] מקוידנוב

י"ח אב

תרפ"ט: קדושי חברון

תש"ב: הקדוש רבי שלמה חנוך [ב"ר יחזקאל] הכהן ראבינאוויץ - האדמו"ר מראדאמסק, וחתנו הקדוש רבי דוד משה [ב"ר נתן נחום] הכהן ראבינאוויץ

י"ט אב

תצ"ב: רבי יעקב [ב"ר מכיר] כולי - מעם לועז

תרצ"ז: רבי מנחם נחום [ב"ר יצחק] פרידמאן מבאיאן-טשערנאוויץ - תפארת מנחם

תשי"ד: רבי שמעון שלום [ב"ר מנחם] קאליש - האדמו"ר מאמשינאוו

כ"א אב

תקע"ח: רבי אלכסנדר סנדר [ב"ר יצחק אייזיק] מקאמארנא

תר"ח: רבי דוד [ב"ר מנחם מענדיל] מזאבלטוב - צמח דוד

תרע"ח: רבי חיים [ב"ר יוסף דוב] הלוי סאלאווייטשיק - רב דבריסק

תשי"ז: רבי אהרן [ב"ר ישכר דוב] רוקח - האדמו"ר מבעלזא

תש"פ: רבי ישראל משה [ב"ר אברהם יעקב] פרידמאן - האדמו"ר מסאדיגורא

כ"ב אב

נ"ח: הקדוש רבי מרדכי [ב"ר הלל] הי"ד - מרדכי על הש"ס

תקל"ג: רבי מאיר [ב"ר יעקב] הגדול פרעמישלאנער

א ייִדיש וואָרט

ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר וגו' (ג,כג)

דאס וואָרט "לאמר" איז לכאורה איבריג?

נאָר משה רבנו האָט קודם געבעטען "לאמר", אז ער זאָל קענען דאַוונענען, און ערשט דערנאָך האָט ער זיך גענומען דאַוונענען. **(קדושת לוי)**

פרקי אבות

רבי דוסא בן הרכינס אומר, שינה של שחרית וכו' מוציאין את האדם מן העולם (פ"ג מי"ד)

אחד הענינים המופלאים שחיזק וטיפח ה"בית ישראל" מגור זצ"ל החל מראשית ימי הנהגתו, הוא הנוהג ללימוד בהשכמה, בשעות הבוקר המוקדמות ביותר ("פארטאג'ס"), כפי שעשו חסידים הראשונים.

כידוע, נלחם הוא זי"ע כל ימיו מלחמה אישית כבדה כנגד שנואת נפשו, ה"שינה של שחרית", שכדברי התנא רבי דוסא בן הרכינס היא מוציאה את האדם מן העולם. במסגרת "מלחמה" זו עמד באופן אישי על משמרת הלימוד בהשכמה.

והיה תובע ומזרז לכולם, זקנים כצעירים, אברכים ובחורים שיתגברו כאריות וישכימו לפנות בוקר, ויבואו אל בית מדרשו כדי לעסוק בתורה שעות אחדות קודם התפילה, כדברי דוד המלך ע"ה: "אני מעורר את השחר, ואין השחר מעורר אותי". בשעה זו אויר העולם עודנו נקי מפסולת, ולא נתגשם כל כך, כפי שהתבטא הרבי ר' פנחס מקאריץ זי"ע בשעתו "איידער די וועלט ווערט פאר פלוידערט".

אף הוא נהג לתבוע ולדרוש דבר זה מאנשיו במפגיע, ובלי לוַתר "וועלטן זאלסט דו פערלייגן, פארטאג'ס זאלסט דו אויפשטיין"...

(פאר ישראל ח"א, עמ' שפט)

וקשרתם לאות (המשך)

פורחות באויר ויפסלו התפילין תיכף.

וכן היה: אחר הפטירה הכריזו בכל תפוצות ישראל כרוז הנ"ל ובאו הרבה אחב"י בהשתוקקות רב להתפלל בתפילין הקדושים הנ"ל ומזה התפרנסו האלמנות הנ"ל, ופעם אחת בא סוחר גדול והתפלל בתפילין הנ"ל, ופתאום בא אדון אחד נשוא פנים ואמר שיש לו לשאול דבר נחוץ מאוד מהסוחר הנ"ל ואינו יכול להמתין עד אחרי התפלה כי הוא אץ לדרכו, והנה היבמות הנ"ל שמרו תמיד על הפתח שלא להניח שום איש להכנס לביהמ"ד בשעה שהניחו את התפילין רק הוכרחו להתפלל בהתבודדות כדי שלא יהיה אפשר להם לדבר דבור של חול בתפילין, והנה אותו האדון בא בחפזון גדול ונכנס בלי נטילת רשות והיבמות העלימו עיניהן כרגע, ודבר עם הסוחר הנ"ל איזה דבורים, ובתוך כך באו היבמות וצעקו ככרוכיא צעקה גדולה האיך עשו הדבר הרע הזה לדבר בתפילין הקדושים הללו, אח"כ בדקו את התפילין ומצאו שאין בהם אותיות כי פרחו לעילא, והיה לפלא, זי"ע.

אנשי ירושלים שהיו על הציון הקדוש של האור החיים זצללה"ה אמרו לי ששתי היבמות מונחות אצל קבר האוה"ח הק' זצל"ה אחת מימינו ואחת משמאלו. **(דברי שלום - סטראפקוב)**

רכישת תפילין

סיפר הגה"צ רבי אלחנן היילפרין זצ"ל ששמע מהרה"צ האדמו"ר מהר"י מפשעווארסק זצ"ל: הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע צוה לשומעיו לרכוש להם תפילין מכתי"ק הרה"ק רבי משה מפשעווארסק זי"ע.

הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע הלך אליו לפשעווארסק שיכתוב עבורו תפילין. הרה"ק השמיט את עצמו שאין לו פנאי לזה, שהוא טרוד בלימוד עם תשב"ר, אמר לו הרה"ק הרבי ר' אלימלך זי"ע שהוא ילמד עם התלמידים, ואז הסכים לכתוב עבורו.

(שיחתן של עבדי אבות ח"ב)

מעלת הסופר

סיפר כ"ק אדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א: הרה"ק ר' אפרים סופר זיע"א היה מיושבי הקלויז בבראד, וכאשר מרן הבעש"ט הק' זיע"א היה מונה את מעלת הסופרים וחשיבותם, היה אומר כך: "עזרא הסופר, נחמיה הסופר, ר' אפרים סופר".

ומרן הבעש"ט הק' זיע"א, השתוקק עוד בצעירותו להניח תפילין שנכתבו על ידו, תפילין כאלו היו להגה"ק רבי חיים צאנזער (מחכמי הקלויז בבראד), והקפיד מאד שלא יניחם איש זולתו (על אף שמבואר בשולחן ערוך שאין קפידא בשאלת תפילין שלא מדעת, שאני הכא, שאורם של תפילין אלו כה רב שעלולים הם להזיק לאדם שאינו מסוגל להכיל את אורם).

פעם עזב הגה"ק רבי חיים צאנזער את בית המדרש לזמן מועט, והשאיר את תפיליו על השלחן, והבעש"ט הק' ניצל הזדמנות זו והניחם בחפזה, ובטרם שב הגר"ח זיע"א לבית המדרש כבר היו מונחים במקומם כבתחלה, אבל הגר"ח הרגיש שמישהו נגע בתפילין, וחקר ודרש מי ההין לעשות כן, משנודע לו שזהו הבעש"ט הק', נחה דעתו, לאחר מכן, השתדל מרן הבעש"ט ורכש לעצמו תפילין מכתב יד הרה"ק ר' אפרים סופר זיע"א.

(וכידוע שיש כיום עשרות תפילין מהרה"ק ר' אפרים זיע"א, וכולם כשרים ויפים, והדיו שחור בתכלית, ואין שום פרשה ממנו שיש בה איזה פקפוק או שהוכהה מראה הדיו משחרותו, על אף שכבר כשלש מאות שנה מאז שנכתבו בקדושה, וידוע שמגידי אמת אמרו שהרה"ק ר' אפרים סופר השביע שר אש ושר מים לבל ישלטו בפרשיות שכתב).

(הדעה והדיבור, קונטרס רטז)

ראוי להניחם

הג"ר חיים ישכר גראס זצ"ל, עורך ספר התולדות "אבן שתיה" בשנת תר"צ, מביא:

לרבינו הק' (הרה"ק רבי יעקב קאפיל חסיד זי"ע) היו שתי מרגליות טובות, ואלו הן, שני זוגות תפילין דרש"י ור"ת, מכתיבת יד הרה"ק רבי צבי סופר, שהיה הסופר של הבעש"ט הק'. אחרי הסתלקותו נפלו בירושה לבנו רביה"ק ה"אהבת שלום" מקאסוב, וממנו ירשה (בנו) רביה"ק רבי דוד מזאבלטוב, בעל ספה"ק "צמח דוד" על התורה. ואחרי הסתלקותו נפלו התפילין של רש"י בגורלו של בנו הרה"ק מו"ה רבי יחיאל מיכל מסטרוזיניץ, ושל "רבינו תם" בגורלו של בנו הרה"ק מו"ה רבי יעקב אב"ד דק"ק זאבלטוב.

שאל הרה"ק מו"ה רבי יחיאל מיכל את חותנו-זקינו הרה"ק רבי שלום מבעלזא, אם יניח תפילין הללו? השיבו: אם תרגיש כי ביכלתך להניח את התפילין של זקנך הקדוש - אז תניחם. ואמנם לא הניחם כל ימיו, כי לא הרהיב בנפשו עוז לומר כי ביכלתו להניחם. התפילין הללו הם כעת תחת יד בנו הרה"צ מו"ה רבי שלום האגער (שליט"א) מסטרוזיניץ, והוא אמר, שיש סברא שהתפילין הללו הניחם גם הבעש"ט הק' לפרקים.

גם הרה"ק מו"ה רבי יעקב מזאבלטוב לא היה מניח תפילין דר"ת הללו. רק פעם אחת בערב יום כפורים קידש עצמו למאוד והניח תפילין אלה, ובאותה שנה נסתלק ר"ל, והתחרט על שהניח תפילין אלה וד"ל (כן כתב לי הרה"ג ר' שמואל מאיר האלענדער (הי"ו) מו"צ בטשערנאוויץ, חתן הרה"צ מו"ה רבי שלום הנ"ל). **(אבן שתיה מערכת א,ב)**

הרגשת קדושה

להרב אב"ד טשאבא - ירושלים ת"ו זצ"ל היה בירושה מחותנו תפילין דר"ת שאא"ז הרה"ק ר' נפתלי מראפשיץ זי"ע נתן לדורון נישואין לאחד מאבותיו זצ"ל.

פעם התאכסן אצלם הרה"ק רי"א מספינקא בעל החקל יצחק זצ"ל הי"ד, והתפלל במנין באכסניתו הלזו, ועל שלחן החדר היו מונחים גם התפילין האלו, ובמקרה הניח החקל יצחק מספינקא זצ"ל ידו עליהן, ובהתרגשות שאל לפשרן של התפילין האלו, מקורן ושורשן.

ולתשובת הרב מטשאבא שהם מירושת הרה"ק מראפשיץ נתפעלו כולן על הרגשת הרה"ק מספינקא בהניחן ידו עליהן, והוא מדרגה נעלה.

(שיחתן של עבדי אבות ח"ב, עמ' רמד)

הייתי מתיירא

שמעתי מידידי ותיק וחסיד, מוה"ר אברהם גאטסמאן ז"ל יליד מונקאטש, שבא אליו איש כפרי אחד ובישר לו שאביו ירש לו מעזבונו התפלין של רבה"ק העטרת צבי מזידיטשוב זי"ע, ולפשר שאלתו מה יעשה בהם ויחיה, עצתו אמונה שיוליכם אחר כבוד למשכן קדשו של הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע, כשהגיע לביתו נאוה קודש חקרו ודרשו הגה"ק מבעלזא כדי לוַדא שאכן הם של רבינו העט"צ, וכשנתאמת אצלו הדבר בבירור, אמר לו שאלה גדולה אליך בני, אם כבר הנחת תפילין אלו, אמר לו הכפרי ברוב תמימתו, אכן כשנתתי תפילין שלי להסופר סת"ם לבודקם כדי לעמוד על כשרותם או אז הנחתי תפילין אלו. הפטיר הגה"ק מבעלזא לעומתו אני הייתי מתירא להניחם, מפני שזקיני הק' העד עליו שמיום ה' אחר הצהריים אינו רואה מפני קדושת השבת הממשמש ובא 'אני הייתי מתירא להניח תפילין כאלו!' **(ילקוט עטרת צבי)**

אל תגע בו יד

סיפר הרה"צ מוהר"ר בן ציון יהודה לייב טווערסקי זצ"ל מעשה ששמע מפי בעל העובדא עצמו שהיה אחד מהרבנים החשובים ברוסיא והיו לו תפלין שנכתבו ע"י הרה"ק בעל אור פני משה מפשעווארסק זי"ע, ובעת בדיקתם מצא הסופר אות אחת שנראית כאילו שנפסקה ובקשו הרב שיוסיף עליה דיו לתקנה כדי שלא תפסל לגמרי, אך הסופר מיאן להעביר בקולמוסו על גבי כתב הרה"ק מפשעווארסק. פנה הרב אל סופר אחר, אך גם הלה מיאן. הרב בראותו שהסופרים נמנעים מלגעת בכת"י הרה"ק מפשעווארסק, פנה לסופר אחר מבלי לגלות לו מי כתבם. כשטבל הסופר קולמסו בדיו והושיט ידו לתקנה נפל לפתע על הפרשה ספר אחד מארון הספרים שעמד סמוך לשלחן, העומדים סביב נבהלו

(המשך בעמוד ד)

אפשר לקבל את ה"שבת בשבתו"
דרך ה-E-mail - נא לפנות:
shabato.antwerpen@gmail.com

Natuurvriendelijk - arm aan chloor נדפס על נייר

יראוך עם שמש
תפלת שחרית בימות החול כותיקין
בביהמ"ד פשעווארסק
בכל יום חצי שעה לפני הנץ
ביום א' עקב, בשעה 5.57

המשך דברי הימים של בית הכנסת הגדול אסטען שע"י קהילתנו הק'

המשך משבוע שעבר (הפוגרום בביהכ"נ):

פלוצלונג האב איך געזעהן ווי די פענסטער עפענען זיך ווידער און עס ווערן ארויסגעווארפן די ספרי תורה ר"ל. וויפיל ספרים זענען אזוי ארויסגעווארפן געווארן, ווייס איך נישט.

ווען עס האט זיך אנגעזאמלט א גרויסער הויפן אויף די גאס, האבן זיי אנגעצינדן א פייער. איך קען אבער נישט פארגעסן דעם מאמענט ווען די צוריסענע און טיילווייזע פארברענטע ספרים זענען געליגען אויף די גאס ווי א לאנגער טעפיך ר"ל, און די רשעים ימ"ש האבן דערויף געטאנצט ווי צערווילדעוועטע. איין מאן (א יוד אדער א גוי?), האט געכאפט א ספר תורה און האט דערמיט געוואלט אנטלויפען, דער המון-עם האט עס צוריק געכאפט און צוקלאפט די ביינער.

אינצווישן האבן זיי געהאט אנגעצינדן א פייער אין די דירה פון דעם רב (אין דעם בנין וואו עס איז היינט פארהאן דער חדר שני פון אסטען בית-המדרש).

די בעלגישע פייערלעשער זענען ערשט געקומען צו פארן מיט זייערע וועגן א צייט שפעטער און מען האט זיי נישט צוגעלאזט לעשן דאס פייער מער ווי א שעה ארום. אפילו די פאליציי האט זיך נישט באוויזן די גאנצע צייט.

דערנאך האט מען במשך א צייט אפגעשפארט די גאס פאר יעדן פארקער, חוץ פאר די איינוואוינער און די דייטשע קריגס-מארינע.

א חלק פון די פראים זענען ווייטער געלאפען צו די "יסודי התורה", אבער "שארעל" (Charel) דער קאנסיערזש האט זיי נישט אריינגעלאזט.

נאך די געשעענישן האבן די יודן געמוזט באצאלן א אונגעהויערע שטראף "כדי צו דעקן דער שאדן וועלכע זענען אנגעמאכט געווארן צוליב זיי"...

עס איז אויך פארעפענטליכט געווארן א נייע "פארארדענונג" וועלכע האט פארבאטען פאר יודן ארויסצוגיין אין די גאס צווישן 7 אזייגער באנאכט ביז 7 אזייגער אין דער פרי.

עד כאן דברי העדות של משה בנימין פיללענבוים ז"ל.

כמובן שהמאורעות המזעזעים הסעירו את העיר. איש לא רצה להאמין שכך יכול לקרות, ורבים היו בטוחים שהגרוע מכל כבר קרה... כי כידוע הנאצים ימח שמם וזכרם פעלו בתחכום רב, הכל נעשה בתכנון מדוקדק תחת מעטה של הסתרה, כדי שלא יעלה על דעתם של אנשים איזה מזימות יש להם על עם היהודי. וכך היו גם בפוגרומים האלו בבתי הכנסת שהיו מתוכננים היטב ע"י הגרמנים כחלק מתכנית ההשמדה של יהדות בלגיה (כפי שהעלו בבירור חוקרי השואה), והיה גם מתוכנן היטב את אופן הפעולה שזה יצא לפועל דוקא ע"י פלמים, וכך לשדר לציבור שכאילו אין להם לזה שום קשר...

(המשך בגליון הבא אי"ה)

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

וקשרתם לאות (המשך)

אך כשהרימו את הספר נכחו לראות שסר כל האבק מן הפרשה ונתגלה שלא הי' נפסק כלל, ומה גדול תמהונם שכשבקשו להחזיר הספר למקומו ראו שלא היה זה ספר אחר מאשר הספה"ק אור פני משה להרה"ק מוהר"מ מפשעווארסק זי"ע.

(ילקוט צורת האותיות)

ויראו ממך

הה"ק היהודי היה אצל הה"ק מהר"א המלאך, והיה שמה ד' שבועות ולא אימץ את לבו לגשת עוד אל הקודש פנימה מול הה"ק המלאך זל"ה, אח"כ אימץ לבו בגבורים ובא לפניו, שאל אותו מה תבקש? אמר לו באתי ללמוד קצת יראת ה', אמר לו בוא למחר. כאשר בא למחר, בא שמה אצלו כאשר הניח התפילין והחזיר פניו נגד החלון בתפילין אשר על ראשו ונפל עליו פחד גדול וברח מן החדר. וגם האנשים אשר הלכו החוצה על יום השוק, והלכו דרך החלון וראו את זיו קדשו נפל עליהם כל כך אימתה ופחד כי ברחו לביתם מן יום השוק. **(דברים ערבים)**

והחכמה תחיה

הרה"ק מהוסיאטין סיפר, שפעם הגיע הרה"ק רבי אברהם המלאך זי"ע לכלות הנפש בתפלתו, עד שכמעט נפשו יצאה בדברו. הורה רעו הרה"ק בעל התניא לחלוץ ממנו התפילין דרש"י ולהניח לו תפילין דרבינו תם, ורוחו שבה אליו. קרא עליו המגיד את הפסוק "והחכמה תחיה את בעליה" (והתפילין דרבינו תם הם בחינת חכמה, כידוע). **(תפארת אבות)**

שמר תם

הגה"ח ר' אלטר קופטשיק ז"ל כשלמד בבחרותו בישיבת קישינוב, הזכיר פעם את עצמו לפני הרה"ק ר' דוד מסקווירא זצוק"ל על שמירה שיוכל להפטר מעבודת הצבא. צוה לו הרה"ק שיתחיל להניח תפילין דר"ת, אף שזה היה עוד קודם נישואיו, ואמר רמז לזה דכתיב שמר תם וראה ישר, שישמור להניח תפילין דר"ת ותפילין דרש"י, יש"ר אותיות רש"י, ועל ידי זה אחרית לאיש שלום, יהיה לו שלום ושלוה שלא יגייסו אותו לעבודת הצבא. **(ילקוט מאורי אור)**

טובים השנים

כיון שהיה רבינו (הליקוטי מהרי"ח) אדוק ומקושר גם לרבו הייטב לב וגם לבעל הדברי חיים, כפי שאמר רבינו בלשון קדשו: "איך האב געהאט צוויי רבי'ס", הוא מביא לפעמים את הנהגות שני הצדיקים יחד, כך לדוגמא בסדר הנחת תפילין מביא רבנו באדם שטעה והניח תפילין דר"ת במקום תפילין דרש"י ובירך עליהם וקרא בהם קריאת שמע ותפלה, תחלה מביא רבינו לשון החיד"א שצריך לחזור ולהניח תפילין רש"י ולברך עליהם, ורבינו מוסיף מיד: "אך עיין בתשובת דברי חיים ממרן הגה"ק מצאנז זצללה"ה שמי שדרכו להניח תמיד גם תפלין דר"ת אין לו לברך אח"כ שנית, ואדומו"ר הגה"ק מו"ה יקותיאל יהודא ט"ב זצללה"ה מסיגוט בתשובת אבני צדק דעתו שאפילו מי שאין דרכו להניח תפילין דר"ת מ"מ לא יברך אח"כ רק "להניח תפלין" ולא "על מצות תפילין".

(ליקוטי מהרי"ח - פרקי חיי"ם)

אלקי אבי בעזרי

סיפר הגה"צ מאודווארי, ששמע מהמשמש של הרה"ק ר' שלום אליעזר מראצפערט זצ"ל, שהיה בשעת מעשה. פעם אחת בעת מלחמת העולם השניה, היה הרה"ק ר' שלום אליעזר באיזה מקום ובאמצע התפלה שהתפלל עם מנין, הגיע חייל של מדינת אונגארן, ובראותו יהודים מתפללים, כעס עליהם וצוה שכל אחד יביא אליו את התפילין שלו. נגש הרה"צ ר' זושא'לע זצ"ל לאביו הרה"ק ר' שלום אליעזר, ואמר לו שצריכין למסור את התפילין להזשאנדאר. קירב הרה"ק ר' שלום אליעזר'ל את התפילין אל לבו, ואמר, התפילין הללו קבלתי מאבי ולא אמסור אותם לשום בן אדם, אבל ר' זושא'לע טען עמו שצריכין למסרם אליו. ביני לביני הגיע לשם קצין אחד הנקרא מאיאר, וכשראה שר' זושא'לע טוען עם אביו, שאל מה אירע כאן, וסיפר לו ר' זושא'לע. צוה המאיאר לקרוא להזשאנדאר, וכשהגיע קרע ממנו את כל האותות שקבל מהצבא, ואמר לו שאינו זשאנדאר, וצוה להחזיר לכל אחד את התפילין שלו, ואחר כך נעלם המאיאר, ושוב לא ראו אותו יותר.

(שיח זקנים ח"ו)

במסירות נפש

סיפר הגר"י זילברשטיין שליט"א: שמעתי מעשה על יהודי זקן המחזיק בביתו זוג תפילין ישנות, וכל נכד או נין המגיע לעול מצוות, מורשה להניחם פעם אחת בלבד. כששאלוהו לפשר הענין, השיב שתפילין אלו הם העדות למסירות הנפש שלו בשואה, וסיפר שנאצי אחד תפס אותו בעת שהניח את התפילין, והכהו מכות מות, ולאחר שהוציא עלי את כל זעמו צוַני לחזור לתא שלי ולהשליך את התפילין לאש, ובתוך דקות ספורות הוא יבוא לבדוק

הקמת מצבה

הקמת מצבה על קברה של
מרת **הינדא (Helena) הולנדר-מרמלשטיין** ע"ה
תתקיים אי"ה ביום א' עקב
בביה"ח דקהלתנו בפיטטע בשעה 12.00

VAKANTIEREGELING

Bakkerijen:

GOTTESFELD	van 10 t/m 24 aug. gesloten tussen 13.00-16.00
HEIMISCHE	open
KLEINBLATT	gesloten van 30 juli t/m 21 aug.

Beenhouwerijen:

BERKOWITZ	gesloten t/m 21 aug. gesloten 22, 23 & 24 aug. open 10-17 u. Vanaf 25 aug. normaal open.
DRESDNER	gesloten van 6 aug. t/m 21 aug.
MILMEAT	ma 8 aug. open 10-13 u. & 15-19 u. van di 9 aug. t/m vr 26 aug. open 10-13 u. behalve ma 15, di 16, wo 17 & vr 19 aug. (helemaal gesloten).
MOSKOWITZ	gesloten van 13 t/m 16 aug. wo 17, do 18 & vr 19 aug. open tot 13 u. vanaf 21 aug. terug normaal open.

Gevogeltehandelaars:

MANDELOVIC	gesloten van 6 t/m 21 aug.

Restaurants Fleishig:

AL HAESH	gesloten op 18 aug.
BLUE LAGOON	open
HOFFY'S	open
K' the Best:	gesloten t/m 23 aug.
RIVI'S	gesloten t/m 18 aug.

Restaurants Milchig:

CONFETTI'S	van 14 t/m 25 aug. enkel open 18-22 u.
MAMA MIA	open
SHAYE'S	open
TIME OUT	gesloten van 6 t/m 24 aug.

Viswinkels:

BERNSTEIN	gesloten van 6 t/m di 23 aug.
DAGIM	gesloten van 8 t/m 25 aug., vr. 26 normaal open
HOFFMAN	open wo 10, do 11, wo 17 & do 18 aug. tot 14u. vr 12 aug. & vanaf vr 19 aug. normaal open.
KORNIK	open wo 10, do 11, wo 17, do 18 & wo 24 aug. 10-12.30u. & 15-17u. vanaf do 25 aug. 10u. terug normaal open.

Zuivelhandel:

HERCZL & GOLD	gesloten van 8. t/m 26 aug.

בר מצוה

צבי ב"ר ישראל יצחק היימאנן נ"י

אם קיימתי את דבריו, ואם לא עשיתי כפי שצוה - אחת דתי למות. מהרתי אל התא שלי, ובדרך גנבתי מַסוֹר מתוך מחסן התחזוקה של המחנה, וכמה קרשים דקים, ונסרתי כדוגמת בתי התפילין, צבעתי אותם בשחור, חברתי להם כעין רצועות, ולאחר מכן השלכתי את ה'תפילין' הללו לאש... ואני והתפילין נותרנו בחיים.

בטוחני, ציין האיש, שכל צאצא שלי המניח את התפילין הללו, יושפע אף הוא ממסירות הנפש שהיתה בי. מאידך, בשל מה שעבר עלי ועל התפילין - אני שומר עליהם מכל משמר, ואינני מניח לאף צאצא שלי להניחם יותר מפעם אחת. **(עלינו לשבח ח"ג)**

מפנינים יקרים (המשך)

והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך (ו,ו)

י"ל בדרך צחות, דהנה ידוע שהרבה דואגים על תיקון נשמת חבירו ברוחניות, ועל תיקון גוף של עצמם בגשמיות. ובאמת צריך להיות להיפך, לדאוג לחבירו בגשמיות ולעצמו ברוחניות. ומשום הכי כשיהודי אומר "שמע ישראל" - "ואהבת" היינו שאומר כן לחבירו, והוא תיקון הנפש, אזי אומרים לו והיו הדברים האלה על "לבבך", לעשותם, ע"ד אמרם ז"ל (ב"מ קז,ב) קשוט עצמך, ואח"כ קשוט אחרים. **(שארית מנחם)**

תורנות בתי מרקחת

שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא

Wachtdienst (9.00-22.00 uur)

op vrijdag 12 augustus
Mann, Jan van Rijswijcklaan 82 237.60.93
op zaterdag 13 augustus
Vandenabeele , Grote Steenweg 9a 239.02.53
op zondag 14 augustus
Pieters, Lange Leemstraat 124 239.15.30
op maandag 15 augustus
Mann, Jan van Rijswijcklaan 82 237.60.93
op dinsdag 16 augustus
Coppens-Dercon, Statiestr. 160 239.36.08
Sollie, Kasteelpleinstraat 24 237.45.56
op woensdag 17 augustus
Lloydspharma Centraal Station Pelikaanstr. 3
Paleis, Paleisstraat 98 248.54.39
op donderdag 18 augustus
Minerva, Brederodestraat 61 238.12.08

*

Na 22u. op 12 augustus (ליל ש"ק):
Tijskens, Gasstraat 105

*

Na 22u.: **0903.92248** (1.50€ per min.)

רופא תורן: Dokter van wacht - 0900.10.512

הצלה: HATZOLOH - 03.289.00.00

שמירה: 03.218.91.00	RUBIX - 03.271.28.13
גניזה: 0488.05.25.16	KESHET - 0474.20.56.55
בקור חולים: 0.32.33.34.35	**טאג:** 03.500.8947
מוקד ה.ר.ב.: 00.972.2.502.02.02	**טאג-מוסדות:** 03.808.49.49
רכב: 0475.76.24.34	**תומכי שבת ויו"ט:** 0486.69.08.93
שפרה ופועה: 0489.35.64.77	**שערי פרנסה טובה:** 03.808.39.39
שמייכעל: 0489.79.07.33	**חסדי אהרן:** 03.500.60.60
טהרנו: 03.808.44.82	ECJCE-JOBS - 0466.32.34.74
חי לייפליין: 0495.19.81.00	**מסילה:** 0489.84.17.17
מלב ללב: 03.232.22.27	**חברים:** 03.80.80.424
שלוה: 0499.182.451	Pinny's Data Bank - 0496.100.100
חזק: 0485.37.18.42	**שיעורים בטלפון:** 03.218.64.64
IN TOUCH - 0486.89.11.90	**קול הלשון:** 03.80.80.388
בוני עולם: 03.500.11.05	**וטהר לבנו:** 03.208.52.08
A TIME - 03.500.10.75	**קו השגחה פרטית:** 03.808.44.28
בית נאמן: baisneemon@gmail.com	**גמ"ח לרפואת הוירוס:** 0485.05.6746